

AURORA SOCIAL

Setmanari defensor dels interessos del Treball

Les comunicacions a la Redacció s'han de rebre lo més tard el dilluns.

No's tornan els originals.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
CANUDA, 15, 1.er
Hores de Redacció: de 5 a 8 de la tarda
Aparat de correus núm. 26

Espanya, mitj any 1'50 pts., per corresponal 1'75—Estranger, mitj any 2 francs, per corresponal 2'75
Número solt 5 céntims.—Paquet de 25 números pera la venda 75 céntims
Pagos a la bestreta. Poden enviarse sellos de correu y tota classe de lletres de facil cobro.

Preus pels corresponals propagandistes
5 números 7 pessetes semestre
25 " 30 " "
50 " 50 " "

SUGESTIÓ DEL MAL EXEMPLE

(Vegis la segona plana)

—Fassim el retrato immediatament!

—Tanta pressa porta?

—Sí; perquè avuy vull fer un crim, y si no'm retratés desseguida, demá no tindrían el meu retrato en LOS SUCESOS.

Secretariat del Poble
Consultes gratuïtes de 7 a 8 del vespre.

Oficina gratuïta de col·locacions
— les ofertes en la 4.ª plana. —

Sorteig de regalos pels suscriptors

- 1.º regalo: Podrán escullir entre:**
Una máquina de cosir Wertheim.
Un llit y somier pera una persona, un armari pera roba y sis cadires.
- 2.º y 3.º regalos: Podrán escullir entre:**
Un armari pera roba.
Un llit y somier pera una persona.
Mitja dotzena de cadires.
Un rellotje de paret.
- 4.º, 5.º, 6.º, 7.º, 8.º, 9.º y 10.º: Imposició a la Caixa de Estalvis de 20 pessetes o un rellotje de bufixaca.**

El diumenge 15 de Desembre tindrà lloc el sorteig al local d' AURORA SOCIAL. Tenen dret a aquest sorteig tots els suscriptors qu' estiguin al corrent de pago del segon semestre de aquest any, el dia 14 de Desembre, y tots els nous suscriptors que ademés de suscriures pels mesos de Novembre y Desembre hagin adelantat el pago del primer semestre de 1908, pel proxim dia 14 de Desembre.

Si surt favoregut el número que porta el rebut de suscripció, donarà dret a la opció de un dels premis.

Si sortís un mateix número per dos o mes premis solsament, tindrà dret al primer premi que surti adjudicat.

El regalo se entregará a aquell que porti el rebut.

El dret a recullir el regalo caducarà el 31 de Mars de 1908.

Els suscriptors d' AURORA SOCIAL que estiguin abonats al 2.º semestre d' aquest any, pera tenir opció al sorteig de regalos deuen estar al corrent de pago el 14 del proper Desembre.

Organisació y educació

Hi han paraules que van molt be les unes al costat de les altres; son com bones amigues que aymen veures juntes. Entre elles hi figuren les de educació y democràcia, y es perque les idees que abdues representen necessiten una de l'altra pera viurer la vida plena de la realitat.

No's pot comprendre l'actuació d' una democràcia sense que aqueixa democràcia estigui educada, com tampoch dintre nostres actuals idees podem comprendre una col·lectivitat educada que no actui com a democràcia.

Y es per aixó que en la nostra època, que vol esser democràtica, tants se preocupen de l'educació de la democràcia.

Les èpoques del domini d' una classe de la societat sobre una altra, de la exteriorisació de tota la societat en una d' aquestes classes, ha passat ja, y s' enganyen els que creuen que les classes obreres podran ocupar per son número lo lloch que en altres temps posseïren sacerdots o nobles.

Aixó no seria democràcia, perque democràcia te un sentit integral y d' ella en formen tots els constituents de la societat, desde l' mes rich en honors o diners fins al mes humil y pobre.

Mes la democràcia avuy es sols un nom, y ho es perque no es un tot organitzat. Y l' educació es una forma d' organització.

De l' educació se preocupen avuy les millors intel·ligències, y a ella tendeixen multitud d' obres socials. Mes moltes d' aquelles y d' aquestes veuen lo problema en un aspecte parcial solzament y pretenen resoldrer per l' instrucció lo que ha de ser producte de factors mes complexos.

Fer de la societat una agrupació de sabis no seria equilibraria, ans be produiria nova desorganització si a n' el talent no hi anaven adjunts altres qualitats. Aixís com pera la bellesa física es necessari que hi hagi proporció en les dimensions de les diverses parts del cos, proporció deu haberhi tambe entre les qualitats totes d' un home y d' una agrupació d' homes.

Aqueixa organització que deu existir en les col·lectivitats humanes no ha de ser única, sino que ella té que formar el conglomerat de moltes altres inferiors organitzacions, inferiors en quant a ordre de jerarquia.

Una máquina pot estar constituïda per un conjunt de mecanismes, y tant quant més perfectes aquestos siguin, més perfecta ella serà.

Están dintre l' error certes classes socials quan temen y dificulten l' organització d' altres. L' organització no es may causa de desordre, sino productora de regularitat.

Que la vida de la societat sigui regular es lo que hem de desitjar, y dir regular vol dir organitzada, y dir organitzada vol dir filla de l' educació.

TALLAFERRO.

Les reformes d' índole social no's fan may casualment, sino que son espontànies emanacions, flors naturals esbaldellades en un terror abonat, y per lo tant capasses de donar bons fruits, de assolir els fins preficats; van sempre precedides de conscients investigacions, veritables viviseccions de les condicions de vida de la classe obrera, al objecte de donar al legislador y a la pública opinió una imatge fidel de les miseries, de les injustícies, com tambe de les necessitats y aspiracions que alimentan perennalment les diferències entre el capital y el treball.

G. GORIA

La premsa del crim

L' Eugeni Rostand diu en el *Journal des Débats*: «Es indubtable que la lectura diària de les narracions detallades de delictes y d' informes judicials, fets sense esment, exerceix una influència perturbadora sobre les intel·ligències y sobre les esprits predisposats, fins sobre les que no creuen estar-ho, ajudant a refinar lo que's podria anomenar l' art del delictes».

Y afegeix M. Garnier, que de la prefectura de policia: «De primer entuvi, l' anunci d' un crim es rebut ab espant. Aquesta emoció s' calma poch a poch, si un està dedicat a series ocupacions, y no torna a pensar ab alló. Pero pera altres—afortunadament poch—la cosa no acaba aixís. La primera emoció arrela en ells y arriba a dominar llurs facultats. El fet els ha impresionat fortament, llur esprít resta sota aquell imperi y es inútil que vulguin sustraure al impertinent recort. A l' intranquil·litat que aixó produeix, s' hi afegeix cert temor insignificant de primer, pero que va precisantse per etapes progressives. Allavors pot un hom matar fins a sers benivoluts y tenint consciència de lo que's ha fet! Mes, aleshores, aqueixa forsa suggestiva de la voluntat, que 'ns empenya a un crim abominable, podria exercirse tambe sobre mi! També jo podria arribar a ésser homicida. ¿Qui sab?—Aqueix temor, aqueixa aprensió, aquest dubte, son els podors de l' obsessió».

Gouillé recorda que l' assessi Morisset, en la seva autobiografia, exposa aquesta extranya teoria del delictes ab relació a la premsa: «Les conseqüències del crim son desastroses: una part de la població, y es la més nombrosa, no compra 'ls diaris més que pera llegir els successos: suprimiu el delictes y els diaris no tindran compradors.» Y afegeix en Rostand: «Eixos serveys oferts pel crim a la premsa tenen per digna compensació els serveys oferts per la premsa al delictes».

«La experiencia ho comproba. ¿Què fer? Si es inevitable la publicitat sumaria dels crims y llur represió, observa l' escriptor francès, no es necessària ni útil la publicitat depravada y contagiosa dels pormenors del delictes, y prompte o tart caldrà posar terme al vil negoci d' editors y empreses de diaris ab el crim. Y acaba per pensar que lo millor fóra un voluntari y decidit acort de la premsa mateixa; pero si aquest resultat no's pot obtenir espontàneament, será precis, un jorn o altre, manar legalment la supressió d' un trafec, de una especulació que constitueix un perill públic».

Un felis experiment

de la jornada de 8 hores

S' ha fet en els establiments de la Societat de Productes químichs de Eugis (Bèlgica).

D' aquest bon èxit n' ha escrit una interessant monografia l' enginyer Mr. Framont, director de dits establiments. En dit centre industrial la jornada de 24 hores s' ha repartit entre tres torns d' obrers, els quals disfrutaven de 1/2 hora de descans per les 8 hores de treball senyalades a cada un. Ab el sistema antic, es dir quan 'ls obrers havien de treballar 12 hores, les hores de presència a la fàbrica eran 4.380; ab el nou sistema son 2.776.

Compleciament ab el sistema antic el 41,7 % del temps estava dedicat al treball efectiu, y'l 58,3 al descans absolut; ab el sistema nou se dedica al treball efectiu el 29,6 % del temps, y al descans absolut el 70,4 %. Ab el sistema antic els foms estavan en activitat durant 20 hores, ab el nou ho están 22 y 1/2,

lo qual representa un augment d' activitat d' un 10 1/2 %.

La tarifa dels salaris havia permanescut invariable y proporcionada a la producció de cada 1.000 kilograms de material; pero els obrers se resistian al experiment de la jornada de 8 hores per temor de que baixessin els salaris. Pero succehi tot al revés de lo qu' ells temian: les condicions més humanes fixades al treball y la forsa major que s' adquiria després d' un llarch repós, produhiren un gradual augment d' activitat. De tal manera que després d' un semestre els obrers ab 7 hores y 1/2 de treball efectiu obtenian un producte igual al que obtenian primerament ab 10 hores; aixís es que l' jornal, no solament arribà al nivell del antic, sino que la productivitat y el preu corresponent a una hora de treball se trobà que augmentaren un 68,75 % en comparació ab el sistema antic de la jornada de 12 hores. Y segons Mr. Framont, la benèfica reforma ha sigut també fecunda en notables mellores morals.

Ha minvat l' abús del alcohol; han augmentat els estalvis de molts obrers, y s' ha notat un veritable progrés en l' esprít d' ordre, de bones costums y de higiene.

D' altra banda la societat propietaria ha assolit igualment ventatjes remarcables ab el sistema de les 8 hores. Puig una volta augmentada la productivitat del treball, y alleugerit el pes dels gastos generals, l' industria ha enrobustit y organitzat millor sa vida econòmica. Han disminuït les intermitències, tan perjudicials a aquell ram especial de productes químichs, y s' han fet importants economies en diferents elements de cost. En conjunt el cost de producció ha baixat un 20 %.

Hem citat aquest testimoni de Mr. Framont, perque ofereix garantíes de serietat (la monografia ha sigut publicada pel Botllet de l' Oficina del Treball de Bèlgica) y defuig tota sospita de parcialitat (Mr. Framont, com hem dit, es l' enginyer director de la Societat de productes químichs de Eugis).

Potser totes les ventatjes que s' han conseguit en aquesta explotació industrial no les podrian tan fàcilment assolir altres indústries; pero el felis experiment de la jornada de 8 hores que 'ns complacem en registrar es una nova confirmació d' una lley econòmica que no falla may.

A MIDA QUE S' MELLOREN LES CONDICIONS MORALES Y MATERIALS DEL TREBALLADOR, AUMENTA LA PRODUCTIVITAT Y CALITAT DEL TREBALL.

Aquest principi AURORA SOCIAL voldria poguer grabarlo en el frontis de totes les fàbriques, de tots els tallers, de tots els magatzems, de totes les societats obreres y patronals, y encare més endins: en els cors de tots els amos y tots els treballadors.

CLARÍS.

EVOCACIÓ

La nota igual dels carrers de la ciutat nova fineix en un ignorat revolt, darrera de la estació; comença un altre ambient, com de ciutat futura, ahont els camps alternen ab les construccions recents. Se respiran allà flayres de moderna gesta: de gestes d' urbs joves, emprenedores, olímpicament emprenedores; no sé quin extrany recort de terres d' ultramar arriba fins allà: diria's qu' al fons del llavis horitzó hi fulguren naus veleres, emprenedores, duhent enllà d' enllà l' alé conqueridor de la ciutat. ¡Oh la magnitud de les velles conquestes! flameja, guspireja, crepita, s' aixampla y bat en l' ampla llunyania, y una veu persistent, implacable, veu de vents y de trons, de remors

de fullatjes milenaris, de cascates y d' onades marines, clama: «Salve, Catalonia imperial.» Y l' eco s' esgrahona majestuós en gradacions, sonores com el róssech d' una pregaria colossal.

Com el de formidable udol de fera, com el d' un estrèpit d' esfondrament, com el de blats copiosos quan s' acoten, es l' eco que rodola y es descapdella per l' ample espay. Té tambe quelcóm de detonacions y de campanades, y evoca la visió d' exèrcits invencibles y de victories sens igual.

Enllà, s' allunyen els prats verds, se perden en una extensió immensa: l' espay es amplissim, fet sols pera volades d' àligues; l' esguart s' hi abandona en el pregón infinit. ¡Oh llunyania sens termes!... l' esprít te daleix fervorosa; ment; t' ets propi camp pera sos heroichs somnis, ell te vol pera dominarte ab sa volada, superior a la de l' àliga imperatriu, ell te dominarà, ell te possehirà, ell t' omplirà ab sa màgica forsa.

Semblantes son a les àligues imperials les ciutats conqueridores; llur noble daler de grandeses plana demunt de llurs edificis y s' enlayra y va, en el misteri dels grans espays, a infondre llur forsa a altres ciutats: porta fins a l' ignorat llogaret una alenada de forta vida ciutadana y passeja per sobre 'ls prats deserts y entre les montanyes llunyes, quelcóm del viure metropolità. Aixís s' espandeixen les viles gegantes, mes gegantes per llur esforç que per llur extensió, y aixís dominen y regnen per sobre d' altres viles y fins enllà dels mars.

¡Oh tú, vella ciutat; vella de tradicions, nova per ton ressorgir! ¡espandeixte! ¡domina!... ¡sigues àliga capital! ¡no t' aturis en la volada immensa!... M' apar, quan passejo pels camps que t' volten, sentirhi l' udolar de exèrcits que batallen: es aixó sens dubte la remor de ton alenar geganti. Exèrcits lluyten dintre teu: exèrcits diversos, disciplinats els uns, barbres els altres... y per sobre d' ells plana d' l' estandart de la victoria: l' oreig hi besa els quarters de ton escut ab besada d' enamat, y jo presento una visió de futura gloria, formidable, aclaparant, invencible... que danarà y argentará ab brill novell els metalls de ton blasó

X. V.

A un qu' es fiamònich, un que no n' es

(CARTA HUMORÍSTICA)

Ja qu' ab les teves paliques la música alabas tant, sabrás d' aquí en endavant que jo no estich per músiques.

L' Art qu' anomenas divi, y que pintas tan hermós, fa agafar migraña y os y es sols l' Art de fer dormir.

Sino la prova: repara com per feros trenca 'l son, sent petit, ab la non non ens fa música la mare.

Jo ab aixó ja m' hi conformo mentres la son vingui aviat; es igual el resultat que pendre opi o cloroformo;

mes, ¡com desvetlla y fa horror senti 'ls sons dels clarinets, violins, trompes, platerets, y tants instruments de mort!

¡Com atormenta y acóra la veu humana escoltà, que, en vers de dir mots, sols fa xiulets de locomotora!

Y aquest soroll infernal l' anomenen, sens acort, una ópera o be un concert, que pel cas tot es igual!

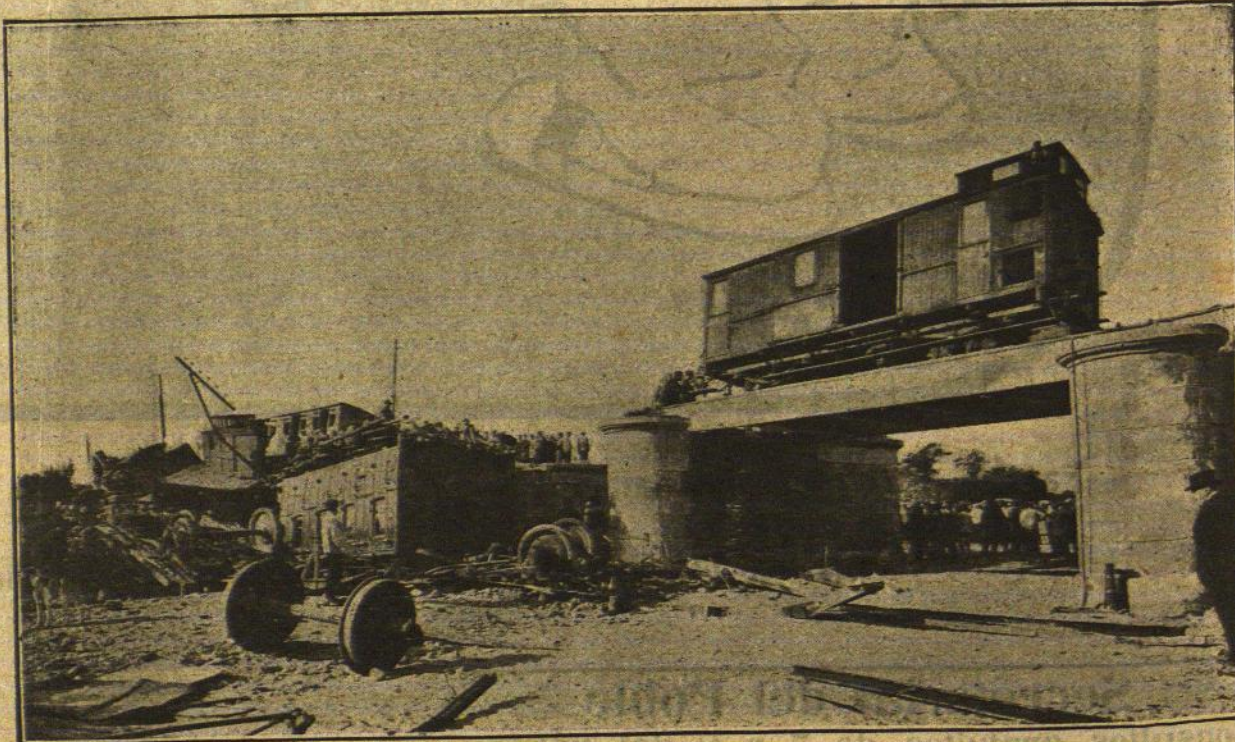
Tant de bó que 'ls que com tu teniu aquesta mania, estiguessin nit y dia sentint sempre aquell ru ru.

Tant de bó que fos un dò propi del qu' aixís t' plau, el senti aquell maraman, y al que no t' agradés, no.

Tant de bó, y en hora mala pel que te tals aficions, que hi hagues contribucions fins per tecler una escala.

¡Com, com voldràs que ab mos mots pugui expressarte mes clà

CATÁSTROFE DE CAMBRILS Y HOSPITALET

Enfonzament del pont de Riudecanyes (km. 253), al passàrhi'l tren exprés de Valencia. (19 morts y 43 ferits)

COOPERATIVA DE CONSUM DEL CIRCOL BARCELONÉS D' OBRERS

Sesió inaugural celebrada el prop passat diumenge

el maldecap qu' a mi 'm fa
aquest art dels esquellots?
Van contra d' ell els refrans,
que son del poble la veu,
y el tractan ab gran menyspreu
fins els ditxos casulans.
Hi ha aquell que als versos primers
t' he dit: «no estich per musiques»
compendràs, si bé t' ho expliques,
que no 'l pot rebaxar més.
Pensa també, pest a l'riarte,
qu' a n' a qui maldecap fa,
l' enjegan en castella
«con la música d' otra parte».
De un fet estrany y rampló
se diu que té «molts bemols»
y el que s' erra y fa bunyols
sols fa «sortida de tò».
En fi, perquè no t' amoli
més ab ditxos, pensa un poch
qu' anomenen en tot lloch
«solfeix» a les taques d' oli.
Y com no, si 'ls homs més sabis,
y entre ells en Kant, per més gresca,
d' aquest art de fer la llesta
sols han parlat ab agravis?
¡Veyas tu com pot ser bo
y digne d' honor y gloria
l' art que, segons diu la historia,
tant va entusiasma a Neró!
Ab els seus sons destrempats
va cremar 's la vella Roma;
el seu so sempre, y no es broma,
va junt ab calamitats.
Ab ell d' aquest viure rui
tots els fets acompanyem:
quan neteem, quan ens casem,
y quan morim, a la fi.
No estich per musiques, no,
y com més va més m' hi empio!
Ab tot autor m' en atipo,
per més que diheu qu' es molt bo.
Mozart, mosca bironera,
Beethoven, un burinot,
Haydn, com un esquellot
fet ab una greixonera.
Verdi, 'l drapaire amohinós
eridant drap y ferro vell,
Wagner, el nyoch nyoch aquell
de l' automòvil furios.
Y a tant s' arriba, y tant foll
se torna 'l que ab això gosa,
que hi ha autor qu' al papé hi posa
cinch títols per fer soroll!
Y prou ja, qu' are m' hi tombo
descansant d' aquest fatich;
pensa qu' es anti-musich.

UN QU' ES SORT D' UN COP DE BOMBO.

Medecina popular

Contusions, cops, carn esqueixada, nervis
agraviats, etc. Les contusions son una mena
de ferides en que la pell, que es més elástica
que la carn, ha quedat entera y sens lesió; més
per sota d' ella s' hi es feta una hemorràgia
que s' marca per lo que vulgarment se 'n diu
sang trahit; llavors s' acostuma a dir que surt
'l cop. La taca, al principi negrosa, va esvaint-
se poch a poch passant per una serie de colors
que tothom coneix. Are be: 'l tractament casu-
al d' aquest incident tal com acostuma a ferse
es generalment acceptable; consisteix en aplicar
sobre 'l lloch de la contusió draps mullats ab
aigua freda. Moltes persones—y no está mal—
en comptes dels draps usen el paper d' estraga
en varis dobles. Al aigua se li pot afegir sal, o
be àrnica, aixís com també en lloch d' aigua
pot usarse 'l alcohol o be ferse ús, si la contusió
es més ferma, de l' aigua timolada al 1 per 100
que ha destronat a la antiga de àrnica: gayre-
bé no hi ha diferencia entre 'ls efectes d' una y
altra.

Si s' es feta una elevació en el lloch de la
contusió (busoch) cal al mateix temps exercir

una certa presió que fa que 's resolgui més
aviat. A això se refereix la costum de com-
primir ab una moneda els busochs del front de
les criatures.

Son us té dos inconvenients: que es massa
dura, que es massa bruta. Aixís donchs deu
ferse aquesta presió posant sota 'l vendatge
una capa més o menys apretada de cotó fluix.

A vegades la contusió produeix un mal ex-
traordinari, ja siga per la seva importancia, ja
per l' organ en qui recau molt carregat de ner-
vis: tal ocorre per exemple en l' axafament dels
dits al tancar-se una porta.

En casos consemblants lo que fa minvar més
depressa 'l dolor al ensemps que impedeix que la
inflamació prengui massa volada, es una cor-
rent d' aigua fresca sobre 'l punt adolorit; ab
l' inteligencia que aquesta corrent deu ser con-
tinuada fonsa temps, gayrebé fins que hagi
passat el dolor.

Les contusions, els cops poden recaure en
parts del cos, dintre 'ls qui hi ha òrgans d' im-
portancia: pit, ventre y cap.

Cal advertir que en aquests cassos, si la con-
tusió ha sigut forta, deu avisarse al facultatiu
encare que no 's vegin senyals exteriors de la
contusió soferta.

El més senzill sentit comú ja fa entendre que
en cassos aixís poden haver sofert els efectes
de la mateixa els òrgans interns, que mani-
festan son malestar per signes que moltes ve-
gades no son accessibles al públic profa. Aixís
de les contusions, cops, caigudes sobre 'l ven-
tre poden sobrevindre malalties d' estómac,
fetge, etc.; en les del pit pot sobrevindre una
pulmonia. Y en les del cap, tant freqüents so-
bretot en els nens, poden venir inflamacions
del cervell, sempre molt greus. En aquestes, si
han recaigut, sobre 'l front compareix un sang
trahit (equinosis) sobre 'ls parpels, arrel del nas,
etc., lo que significa una hemorràgia interna.

Si la caiguda o 'l cop s' ha rebut en la banda
posterior del cap a vegades no hi ha busoch, pero
s' ha trencat 'l os per dintre y poden ocorre
trastorns d' importancia fins passat algun
temps de la contusió. El metje es qui te coneix-
ements pera adonar-se dels primers senyals
que ho signifiquen, y per lo tant pera apli-
carhi els remeys oportuns. Y aquestes senyals
no poden ser explicades aquí, car son ver-
coneixement requereix tot l' estudi de la me-
decina. Encare, donchs, que a risch de que
algun maliciós pensi que miro per ma casa
dech dir pera cassos semblants: acudiu al
metje.

DR. SLOSS

L'amor del obrer, l'amor desinteressat, no pera
que 'l patró sia 'l seu tutor, sino ab el fi d' ajudar-
lo a que arribi a les altures, veusquí la veritable
solució de la qüestió social.

E. RIVIERE, industrial tipograf de Blois.

Actualitats

(DE TOT ARREU)

Espanya

Tarragona, 25.—El correu exprés de Barcelona
a Valencia cau al riu per haverse enfonsat un
pont entre les estacions d' Hospitalet y Cambrils:
hi han moltes víctimes.

França

Paris, 28.—Banquet dels catalanistes y
republicans catalans, al Hotel Saint-Sul-
pice, commemorant el 25 de Novembre de
1905, assistinthi representants de altres
regions espanyoles. Regná gran entus-
iasme.

Russia

Odessa, 29.—Terrible huracà al mar
Negre, havent naufragat molts barcos;
han mort 89 mariners.

Varsovia, 20.—S' han fetes 123 deten-
cions ab motiu del darrer atentat anar-
quista.

Portugal

Lisboa, 18.—Dimiteix el comandant
militar y Franco Guerra de Veiga. Hi
han 124 bombes recullides.

Dia 20.—Els corresponsals son vigilats
y sospenen llur informació política, per
motius de fonsa major. Se prohibeix la
circulació de despais y funciona un ga-
binet negre pera la correspondència ses-
pitosa.

Canadá

Ottawa, 22.—Terrible explosió a la
mina del «Pacific Railway», ab 17 morts y
molts ferits.

Marroch

Setta, 19.—Complerta destrucció de la
vila per les tribus de Zauza, fugint el
Kaid.

CORRESPONDENCIA DE PARIS

L' ofici de Rey.—Es veritat que s' em-
portan una setmanada ben grossa: a deu,
ve 'l diumenge s' emportan un grapat.

Y no es pas que la feyna sigui massa feixuga ni
llarga: sol quedar temps pera passejades, sarans y
xerindols.

Hi han treballadors que no ho voldrien pas esser
de reys; vint, cinquanta mil franchs de jornal, quan
ve 'l diumenge s' emportan un grapat.

Y per qué li he de pèndrer aqueixa pesseta?...
¿Quin favor li faig jo a aqueixa noyeta?... Si ella
m' exigís que jo li dongués el deu per cent de la
mesada, ¿qué li diria?...

Al zar Nicolau diuen que un cortesà li deya:

—Jo no sé pas com podeu arreglarvosles per dor-
mir, sabent que cada dia moren penjats o fusellats
per vostra causa alguns dels vostres vassalls. Al
anarme 'n al llit me semblaria veure 'ls visatges
ferotjes dels penjats y sortir dels seus ulls agònics
espurnes de foc de sofre que 'm diuen: «Per tu,
per tu... mira la dona... mira 'ls meus fillets...
sense pare, sense marit, sense protecció, sense
fama...»

—Feu com jo, —digué en Nicolau.

—¿Qué feu?

—No hi penso, ni me 'n recordo... Feyna tin-
dria...

Y es capàs de no pensarhi y de no recordarse'n.
Pero prou ne tenen d' altres de feynes els reys.
La reina Joana de Nàpols feya, per esbargir-se,
un cordó de fils d' or.

—Ajúdam, —deya al seu marit el rey. —Tinga 'm
el cap dels cordons, mentres els retorço...

Y al Rey li feya molta gracia la joguina de la
Reina.

Un dia aparegué 'l Rey penjat a la finestra ab
el cordó d' or fenthi de corda... Terrible!

Fratricidis, parricidis, trahicions d' amichs, de
favorits, de cortesans... A Servia el rey y la reina
moriren en la cambra. ¿Y 'ls anarquistes? No par-
lem dels anarquistes. Aquesta si qu' es una feyna
pesada. Tenen el cap trasvalsat y al encant.

Cada trono té molts pretendents, y son ben
escassos els reys que s' fan frases com en Carles V.

Lo qu' es ara passen una mala tongada 'ls po-
bres reys. Aquesta primavera en varen tancar un
al manicomi.

Els japonesos també passen comptes als reys de
Corea.

Al zar Nicolau li han sortit un parell d' ulls de
poll ab allò de la Duma y del terrorisme...

Al Emperador d' Alemanyia no li ha fet mica de
gracia l' «dolor de temps enera».

Al altre Emperador de Marruecos me 'l portan
fet un dominguet seguit de la professó d' esclaves
del Harem.

Y el de Bèlgica? Aquí 'l tenim, a Paris, ¡fent
unes cosetes!...

Y tant bé's tractava a
Paris el Rey dels belgues,
que s' ens hi passava 'ls
anys enters.

Y veusquí que als bel-
gues els hi ha semblat
massa això de pagar un
rey que ve a divertir-se en
una república: perquè
¡clar! si 'l rey vol viure a
França, que li paguin el
jornal els francesos.

Y 'ls belgues li han fet
notar al seu Rey, que
cada botgüer viu de la
parroquia: que fins l' Es-
glesia obliga als Preben-
dats a residir els benefi-
cis, y 'l Canonge o Bisbe
que 'ls abandona els pert
al cap del any.

Y 'l pobre Leopold...
quin ofici més remala-
hit!... se 'n ha hagut d'
anar a Bèlgica.

¿Y 'l Rey de Portugal?
No 'n diuen poques els
diaris d' aquest matí: que
si la revolució... que si la
república... que si Espa-
nya s' hi embolica... que

si naps y que si cols y que si sembla que comen-
çan a havernhi de castanyes. Y sense trovar pot-
ser que s' en venguin.

—¿Qué tal te 'n sembla del ofici, nen manxaire?

—¿Qué vols que t' hi digui, Nasí? no pot pas esser
això de nadar y guardar la roba... Si jo no manxo
bé, 'm despatxa l' amo, siga Rey o siga en Roch...
¡Y això que m' en faig uns tips!... y això que no
cobro pas quinze ni vint mil franchs... y ¿qué vols
que t' hi digui?... a l' hora de dormir, voldria esser
manxaire: a l' hora de manxair y a primer de
mes, no 'm vindria mal probar l' ofici del rey... que
rabió.

MATTHIEU.

Paris, 24 Nov. 1907.

Sindicalisme rus

El *Correspondenzblatt* dels sindicats alemanys
ha publicat darrerament un article del correspon-
sal rus Grimevitch, el qual demostra 'ls avenços
que fa en aquell pays el moviment sindical. Els
sindicats russos van prenent la mateixa organi-
sació y persegueixen el mateix fi que 'ls de la
Europa occidental.

La fundació dels més nombrosos data del mes d'
Octubre de 1905, es dir del temps en que 's con-
cediren les primeres llibertats polítiques. En el mo-
ment de la dissolució de la primera Duma (Juliol de
1906) hi havia a Sant Petersburg 30 sindicats, con-
tant tots plegats un número de 40.000 socis. Els
més forts eran els dels metalúrgics (10 000 socis),
dels tipògrafs (7.000), dels flequers y pastissers
(3.300), dels teixidors (3.500), dels diversos rams
de construcció (3.000), dels dependents de comers
(3.00), dels diversos rams de fusteria (2.500), etc.

No obstant, les arbitrarietats de la policia, que
a Rusia té carta blanca, entrebancan cada dia el
moviment sindical. Les reunions se fan difícils, y
molt sovint les disolen. Les supleixen els obrers
ab els periódichs corporatius, que s' han desenrot-
llat en gran manera. Ademés hi ha a Sant Peters-
burg una Unió de Sindicats. Aquesta societat té
un òrgan en la premsa: *El Sindical*. La missió
principal es la propaganda.

La ciutat de Moscou s' es també tornada sindi-
calista. S' hi cantan ja 4.500 metalúrgics organi-
zats, 2.967 obrers del ram de confeccions, 1.400 de-
pendents de comers, 1.450 flequers, 1.400 obrers
dels magatzems de té, 1.300 obrers en tabach,
1.100 del servey d' aygues, 1.000 dels rams de
fusteria, etc.

CRÒNICA SOCIAL

Un Congrès

Ha revestit molta importancia el Congrès
Cooperatista realitzat a Cremona, en el qual es-
tavan representades 16 nacions per 301 dele-
gats, dels que 122 eran de Italia, 52 de Ingla-
terra, 42 de França y els restants de altres
pahissos. Fransa, Bèlgica y Hungria enviaren
representants oficials.

Entre les qüestions de que s' tractà figura-
van les següents: importancia dels magatzems
en gran escala; cooperació agrícola y missió
de les dones en la cooperació.

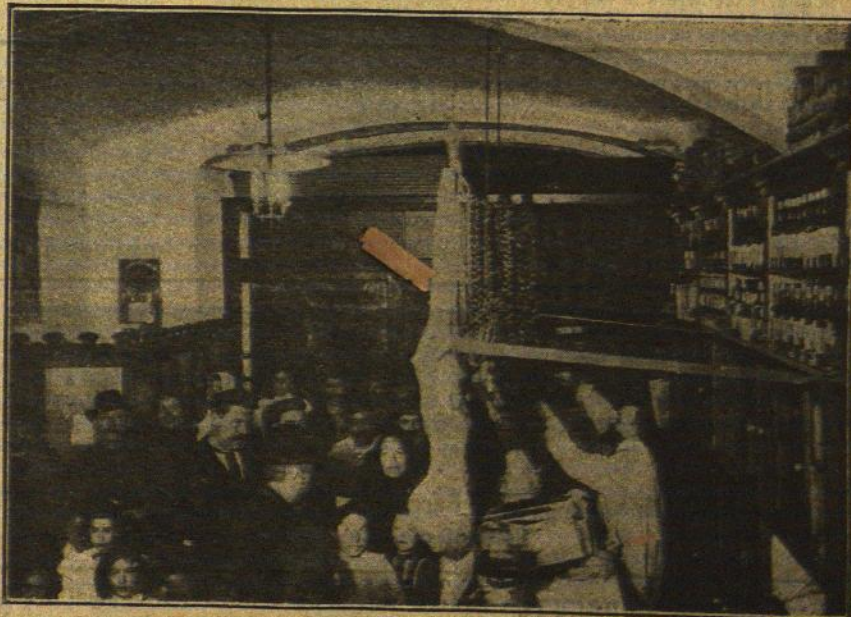
Cooperatives

En Suïssa existeixen actualment 6.000 asso-
ciacions cooperatives. El principal núcleu es el
de les cooperatives de producció agrícola. Se-
gons veyem en el periódich *El Cooperador*
cooperatista en 1903 hi havia a Suïssa 1.536 as-
sociacions dedicades a la producció de format-
jes; 49, destileria; 15, molineria; 460 a la cria
de bestiar; 80, al us colectiu de màquines agri-
coles, y unes 15 pera regar terrenos pantano-
sos y aixuts.

En la Suïssa alemanya existeixen ademés
bon nombre de Caixes Raiffensen.

A Bèlgica el nombre de cooperatives arriba
a 2.756.

COOPERATIVA DEL CIRCOL BARCELONÉS D' OBRERS

Tenda y magatzems de dita Cooperativa de Consum inaugurats el prop passat diumenge

Un projecte

El Govern de Berna ha somés al Gran Concell un projecte de Lley sobre les vagues, pe'l que se organitzen els tribunals de conciliació y se inclouhen riguroses disposicions contra els que procedixin ab coaccions y violencies y atentin contra la llibertat del Treball.

Cooperativa de Consum

El diumenge passat en el «Círcol Barcelonés d'Obrers» se celebrà una gran festa cooperativa, assistinthi representants de moltes altres de Catalunya y presidint l'acte les autoritats locals. L'acte fou dedicat a celebrar el V aniversari de sa fundació y la inauguració de la nova tenda y magatzems. El Contador Sr. Bruguera donà compte de la bona marcha de la Cooperativa. També parlaren el Sr. Montagut, que tan ha treballat en Cooperatives, l'obrer Sr. Soler, el Sr. Orovio y l'President de dita Cooperativa, l'intel·ligent obrer Sr. Quintana. El Diputat provincial Sr. Albó resumí els discursos, dedicant un recort al Sr. Salas Anton, que tan ha fet per la Cooperació, y exposant les ventatges d'aquesta y l' desenvolupament que ha pres al estranger.

L'arcalde acabà l'acte pronunciant un bell parlament.

Un dato

Durant la darrera setmana la Caixa de Pensions per la Vellesa y d'Estativis ha rebut per imposicions la quantitat de 22.031 pessetes y n'ha pagat per reintegres d'estalvis y per plassos mensuals de pensió 11.871.

Notes gubernatives

Han sigut denunciats alguns establiments del interior y aixample de la ciutat per infraccions comeses el diumenge passat respecte la lley del descans dominical.

Escola de Desamparats. Comunicat

«Degut als bons oficis d'alguns benemèrits senyors, hem decidit traslladar-nos al carrer de Sant Salvador, 13, per ampliar la nostra Institució; y com que no tenim temps material de comunicarho als nostres cooperadors, els hi participem que desde el dia 20 d'aquest mes poden visitar-nos de 3 a 5, aixís com fem constar l'agrahiment més pregon.

La Revista portaven de la «Obra» sortirà definitivament a primers de Desembre.»

La Revista «La Sagrada Família» ha obert una subscripció popular per adquirir una capsa en els voltants de Barcelona, al objecte de regalarla el dia 26 de Janer de l'any vinent a un

matrimoni pobre y de bones costums, que compati ab un fill varó de poca edat.

S'ha instituit en un dels millors centres d'Olot el «Secretariat del Poble», o siga una Oficina de consulta gratuita pe'ls obrers y demés persones pobres. Celebrem l'institució, a quals tasques ha contribuït també el «Secretariat del Poble» de AURORA SOCIAL.

La Exposició Universal

Segueixen els treballs per la celebració de una segona Exposició Universal.

En lo Foment del Treball Nacional, tingué lloch la constitució del Comité d'estudis format per delegats de la Diputació Provincial, Cambra de Comers, Foment del Treball Nacional, Societat Econòmica Barcelonina d'Amichs del País, Institut Agrícola Català de Sant Isidre, Círcol de l'Unió Mercantil, Ateneu Barcelonés, Lliga de Defensa Industrial y Comercial, Foment de les Arts Decoratives, Associació d'Arquitectes, Associació de Enginyers, Societat d'Industrials Mecànics y Metal·lúrgics y Círcol Artístich de Sant Lluç.

Entre els acorts presos figuren el de obrir una amplia informació en la que fossin escoltades ab tota amplitut quantes Corporacions volguessin aportar les seves iniciatives y esforços en pro del projecte d'Exposició conceidint de plas per a prendre part en ella fins el 15 de janer prop vinent.

També se convingué entre els senyors del Comité d'estudis per a l'Exposició Universal de Barcelona, distribuir-se 'ls treballs en tres ponències, constituïdes en la següent forma: 1.ª Ponència encarregada d'estudiar l'emplantament, distribució de terrenys y locals, enllasos ab la ciutat, etc., senyors Monegal, Pollés, Nicolau y Martorell; 2.ª Ponència per a l'estudi dels medis econòmics ab que realitzar l'Exposició, senyors Mas, Carreras Candí, López Gómez y Grué, reservant-se a aquesta ponència lloch per a un delegat de l'Ajuntament de Barcelona; y 3.ª Ponència de propaganda, atraccions y Congressos, senyors Albó, Gubern, Raventós y Doménech.

Els treballs y noves que 'ls informants desitgin dirigir al Comité, han d'esser entregats al secretari del mateix, senyor Moragas, al local del Foment del Treball Nacional.

S'ha publicat en el «Butlletí Oficial» de la provincia la següent circular del Sr. Governador:

«Siendo urgente para la organización de los servicios afectos a la Inspección del Trabajo en esta provincia, reunir los datos y antece-

dentos necesarios para la formación de la estadística correspondiente a las Fábricas y Centros de trabajo existentes en la misma, comprendiéndose en la relación los establecimientos industriales radicantes en cada Ayuntamiento, clase de productos obtenidos en los mismos, número de obreros, y cuantos otros datos consideren de interés los señores Alcaldes, encomiando a los mismos este importantísimo servicio, para que en el más breve plazo posible me remitan la citada relación, de conformidad también con lo dispuesto por el Instituto de Reformas Sociales.»

Reunió important

Hem rebut la següent nota oficial de la Junta local de Reformes Socials:

«En la última sesión celebrada por esta Junta, presidida por el concejal D. Ignacio Peris, delegado del alcalde, se tomaron los siguientes acuerdos:

Quedar enterada del resultado de las inspecciones verificadas, e imponer una multa de 250 pesetas a los Sres. Juan Vilella y Compañía, sociedad en comandita, por tener menores de 14 años en su horno-fábrica de vidrio trabajando más de seis horas diarias.

El archivo, a los efectos de ley, de los reglamentos interiores del trabajo en el taller de carpintería de D. José Senitiches, de la fábrica de yeso de D. Juan Omedes, del taller de construcción de máquinas de D. Federico Escudé y de la «Trifilería y pintelería Catalana» y el contrato de trabajo de los podadores del arbolado de esta ciudad.

Inspeccionar varios talleres y fábricas denunciados.

Informar y que fuesen remitidos a los respectivos tenientes de alcalde 6 expedientes sobre infracción del descanso dominical procedentes del distrito primero; 26 del distrito segundo; 25 del distrito cuarto; 46 del distrito quinto, y 65 del distrito séptimo.

Dirigir comunicación al señor Alcalde dándole las gracias por haber remitido a la Junta un ejemplar del anuario estadístico de Barcelona del año 1905, y que el Ayuntamiento, a instancia de D. Ramón Fontanals, en nombre de los vocales obreros, reclamándole los correspondientes ejemplares de todos los contratos de trabajo celebrados por razón de las obras municipales, con el objeto de que queden archivados, en cumplimiento de la ley, en la Secretaría de Reformas Sociales y con el objeto también de ver si se cumplen o no por los contratistas, y en especial por el Fomento de Obras y Construcciones, ya que se han recibido quejas contra esta sociedad respecto a las horas de trabajo.

Cursar una instancia de algunos taberneros de Sans acerca de multas impuestas por infracción de la ley del descanso dominical y dirigir oficio al señor Alcalde rogándole interese la suspensión de la vía de apremio que se sigue para el pago de las indicadas multas.»

Postals-Noguera

Nostre bon amic D. Joaquim Noguera, de la botiga d'objectes d'escriptori: «El Libro Modelo» del carrer de Casp, ha editat una serie de 5 postals «Gent de Montanya», segons originals al carbó del artista D. Dionís Baixeras. Està agotantse una primera serie de la mateixa col·lecció titulada «Gent de Mar», y el simpàtic editor ne prepara d'altres, la primera de les quals será «Catalunya pintoresca». A les persones de gust qu'estiman avuy la tarjeta postal, no ja com a frívol passatemps, sinó com a manifestació del art, recomanem aqueses que enllocament editades al platí en negre o colors formaran, una vegada completa la col·lecció, un document y molt bell de la naturalesa de nostra regió y dels seus pobladors.

PASSATEMPS

CAFÉ

Ho saben poques persones que el café torrat es un enèrgich desinfectant de les emanacions pútrides de les matèries en descomposició. Una casa infectada de mala olor de comuna, se pot desinfectar magníficament ab perfums de café torrat. Si una perdiu o conill mort l'empolseu ab pols de café, se pot conservar alguns dies en bon estat. Es una pràctica que va molt bé per enviar peses de cassa, obrirles, esmocarles y tirar a dintre pols de café. Les fumigacions de café en les arceves dels malalts pulmonars, s'assegura que son indicades; com també en casos de malalties infeccioses.

Es molt racional pendre l'café a la usança turca, o sia mòldrel ben fi, barrejarlo ab l'aigua a punt de bullir y pendre'l sense colarlo.

Una bandera curiosa

El gran diari anglès Daily Graphic dona 'ls següents curiosos detalls sobre la bandera que s'ha ordenat enarborar els submarins de l'esquadra anglesa.

Aquesta bandera té tres colors: roig, blau y groc que representen el tres dipòsits de submarins, Portsmouth, Davenport y Chatam.

S'ha dividit en quatre quarts, figurant en un dels un submarí, en l'altre tres torpillers y en els altres dues rates blanques.

Es sabut que no hi ha submarí que's llensi al fons del mar sense dur a bordo alguns exemplars de aquesta mena de rates, en extrem sensibles als efectes dels gasos deleters, y que son per consegüent escrupolosament vigilades.

Si durant l'immersió mor un d'aquests petits animals, els submarí monta tot seguit a la superfície.

Imp. carrer Nou de St. Francesch, 17

SECCIÓ D'ANUNCIS

DIABETICHS ELIXIR del Dr. Sastre y Marqués

Es el de resultats més segurs per curar tan terrible malaltia, minvantsempre la seva intensitat, purificant el sistema nerviós y fent rebaxar tan l'altubumúria, com la glucosúria en les diabetis insípides. La curació se logra molt depressa.

Casa especial para xarops medicinals dosificats

FARMACIA: HOSPITAL, 109 Y CADENA, 2.-BARCELONA

COLOCACIONES.—Se necesitan:

Oficinas, mitj oficinas y aprendices modistas.
Oficinas sastresas.
Planxadoras.
Minervista.
Aprendiz sombrero.
id. guarnicionero.
Maquinistas ratlladoras de modadores.
Aprendices para fer maletas.
id. encuadernadores.
id. para casa de confecciones.
Sombrereras.
Sabaters.
Oficial, mitj oficial y aprendices sastres.
Oficinas para capsas de cartón.
Mitj oficial fuster.
Mitj oficiales relojeros.

Noy de 12 a 14 anys. (Para imprenta.)
Oficinas confección roba blanca.
Aprendices para pelayre.
Cusidoras de librerías.
Maquinista para calsat.
Aprendices para industria nova.
Fotógrafo.
Aprendiz de 14 anys.
id. escultor.
Pantalonerías.
Barber.
Brodadoras.
Dependenta para vendre calsat.
Oficiala gorrista.
Escultor tallista.
Mitj oficinas pasamaneras.
Aprendiz id.
id. confiter.
id. lampista.

NOTA.—Al objeto de no dificultar el funcionamiento de nuestra oficina se ha avenido que aquesta únicament extenderá els seus serveys a las colocaciones consignadas en el adjunt anuncio lo que fem present a las personas que faltas de treball acudeixen a nostre domicili social al objecte de evitalshi la perdua de temps y las molestias inherentes a una negativa involuntaria per part nostra.—Las cartas se dirigiran a la Oficina de colocaciones.

Hores de despaig a la redacció: De 12 a 1 del mitjdia.

NOTA.—Nostres serveys pel carácter aventual de la majoria de colocacions no podem extender a las personas de fora de Barcelona y en el cas de que alguna especialitat vingui a crear una excepció a n'aquella regla se ns deurán fer les peticions personalment.

BOLSA DEL TRABAJO.—Instalada en el Fomento del Trabajo Nacional.—Plaza de Santa Ana, 4.—OFERTAS:

Modistas.
Oficinas ropa blanca.
Tenedor de libros.
Corredores.
Viajantes.

Meritorios.
Ayudante mozo.
Aprendices.
Dependientes.
Cerrajero, Jefe sección.

Oficial tornero.
Esmaltador de rótulos.
Montador vidrieras.
Bordadora.

(En la secretaria de la institución hay nuevas listas)

GALLICIDA PIZÁ

emplastos y de los líquidos en general. Es económico; una peseta en todas las farmacias, droguerías y zapaterías.

Depósito general: Farmacia del autor, Plaza del Pino, 6. BARCELONA

Por 1'30 ptas. se remite por correo certificado.

EL mejor y más agradable PURGANTE laxante, refrescante, diurético, digestivo y depurativo.—TISANA DEL LABRADOR. En farmacias.—D.ºº Austri, Vertrallans, 5.—Barcelona.

SEDLITZ GRANULADO
DEL DR. FERRER

Dr. E. FERRER PORTALS
Plaza del Angel, 6 y 7
EN TODAS LAS FARMACIAS
AL POR MAYOR S. V. FERRER y C.ª BARCELONA

HISTORIA GENERAL DE ESPAÑA

FOR
RAMÓN B. GIRÓN

TREINTA TOMOS A UNA PESETA EL TOMO

De venta en las librerías, kioscos y en la Administración:

Diputación, 286, Barcelona.

Manel Ballespi

BARRETS y GORRAS

A BON PREU

41-CARRER AMPLE-41

al tombar el Regomir. — BARCELONA

Curació infalible de les trencadures mitjansent el

Brager Medical Vives

Es aquest perfeccionat aparell l'última paraula de la ciencia para l'alivi absolut y curació radical de les trencadures, per antigues que siguin, essent ab preferència aconsellat a tots els trencats per les eminencies mèdiques més notables.

Demanis follet explicatiu que's regala y envia gratis a totes parts.

Hores de 9 a 12 y de 3 a 7.—RAMBLA DEL CENTRE, NÚM. 12, PRAL.

PELUQUERIA

A. SARRÁ

RAMBLA DEL CENTRO, 1, ENTR.º

Frente al Teatro del Liceo

WERTHEIM

MÁQUINES PERA COSIR Y BRODAR

ESPECIALITAT: Máquina rotativa RÁPIDA, la mellor del món.

Máquinas para totes les industries.

Máquinas rectilíneas SEYFERT para mitjas.

AL COMPTAT Y A PLASSOS

AVINYÓ, 9.—BARCELONA